

БУБНОВ Микола Михайлович (21. 01. 1858, Київ — 02. 10. 1943, Любляна) — історик-медієвіст, історик математики. З родини купця, яка 1865 переїхала до С.-Петербургу. Закін. училище св. Анни (1868), 3-ю гімназію (1877), істор.-філол. факультет С.-Петербур. університету (1882). Учень візантолога В. Васильєвського. За конкурс. твір «Авит, єпископ Вьєнський, как представитель галлоримского населения в бургундском государстве (V в. от Рождества Христова)» нагородж. золотою медаллю (1881). Залишений в Університеті для підготовки до професор. звання. 1882–85 — у закордон. відрядженні: працював у архівах й б-ках Німеччини, Австрії, Франції, Великої Британії, Італії, Швейцарії, Бельгії. Зібрав рукописне листування Герберта (Папи Сильвестра II) 10 ст. й розшифрував його тайнопис, датував 219 листів. 1888–90 у С.-Петербурзі опублікував тритомник «Сборник писем Герберта (983–997) как исторический источник. Критическая монография по рукописям», за який був удостоєний наук. ступеня д-ра історії (1891) та Макарієв. премії АН (1893). У 1890–91 — викладач Вищих жіні. курсів у С.-Петербурзі. Від 1891 — проф. стародав. історії, від 1903 — викладач історії серед. віків, 1905–19 — декан істор.-філол. факультету Університету св. Володимира в Києві. Гласний Київ. міської Думи (1894–1902); зав. Київ. міської публіч. б-ки; голова комісії з електрифікації Києва. 1906 — делегат від Університету на з'їзді професорів з вироблення нового університет. статуту. 1913 — делегат на Лондон. конгресі істориків, на якому виголосив доповідь про виникнення й еволюцію «легенди Герберта». 1919 виїхав до Одеси, згодом емігрував до Югославії. Від 1920 — проф. історії стародав. світу Люблян. університету. Наукові дослідження Б. присвяч. середньовічній історії Франції, історії

Папства та історії науки. Найбільшим наук. здобутком вченого є дослідж. діяльності Герберта. Окрім збірок листів, Б. опублікував його трактати з математики, обчислюв. таблицю тощо.

Основні праці

О значении римской истории во всемирной // Университет. известия. 1891. №11; Герберта, позже Сильвестра II Папы, сочинения по математике. С.-Петербург, 1899; Арифметическая самостоятельность европейской культуры: Культурно-истор. очерк. К., 1908; Происхождение и история наших цифр. К., 1908; Пособие по методологии истории. К., 1911; Оригинальный текст брошюры Герберта о таблице счисления. К., 1911; Подлинное сочинение Герберта об Абаке, или Система элементов арифметики классической древности. К., 1911; Абак и Боэций. Лотарингский научный подлог XI в. С.-Петербург, 1912; Древний Абак – колыбель современной арифметики. К., 1912; Ученые права русского языка. К., 1913; Происхождение современного счисления. К., 1913; Сага о правой профессуре. К., 1917.

Рекомендована література

1. R. Parisot. Le professor Nicolas Boubnov // Revue internationale de L'enseignement. 1929. № 5/6;
2. Стельмах С. Історична думка в Україні XIX – початку XX століття. К., 1997;
3. Alma Mater. Університет Св. Володимира напередодні та в добу Української Революції. 1917–1920: Мат., док., спогади. Т. 1. К., 2000.

В. І. Ульяновський

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Бубнов Микола Михайлович / В. І. Ульяновський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-36412>. – Останнє поновлення : 2024.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).